

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
de heer drs J.F. Hoogervorst
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Ons kenmerk I050034CA/KG/cad	Inlichtingen bij Mr. C. Altink	Doorkiesnummer 030-2338784	Utrecht, 3 mei 2005
Onderwerp Advies aanpak positionering nurse practitioner en physician assistant		Bijlage(n) 1	Uw brief

Geachte heer Hoogervorst,

In het Werkplan 2004-2005 heeft de Stuurgroep Modernisering Opleidingen en Beroepsuitoefening in de Gezondheidszorg (MOBG) aangegeven dat eind 2005 een advies zal worden uitgebracht over de positionering van de Nurse Practitioner (NP) en de Physician Assistant (PA), hun taken en bevoegdheden, hun verschillen en overeenkomsten, condities voor adequate opleidingen, en waarin eventuele implicaties voor de Wet BIG eveneens aan de orde komen. De Stuurgroep MOBG heeft afstemming gezocht met de Stuurgroep VBOC en in een gezamenlijke werkgroep is het advies voorbereid. Hierbij bied ik u het advies van de Stuurgroep MOBG aan inzake de aanpak van de positionering van de NP en de PA. Graag licht ik hiernavolgend kort de hoofdlijnen van het advies toe, alsmede de naar het oordeel van de stuurgroep noodzakelijke acties.

Wegnemen juridische belemmeringen voor taakherschikking

De Stuurgroep MOBG is van oordeel dat niet gewacht kan worden met het wegnemen van de juridische belemmeringen voor taakherschikking in de gezondheidszorg. Dankzij het tot stand komen van nieuwe vervolgoopleidingen als die tot NP en PA, hebben zich nieuwe professionals in de zorg aangediend. De nieuw opgeleiden hebben een uitgebreider competentieprofiel verworven en zij vervullen functies, of kunnen functies vervullen, waarvan de inhoud (deels) afkomstig is uit functies van artsen. Op dit moment ontbreekt het juridische kader voor taakherschikking en in die leemte moet op korte termijn worden voorzien. Het moet mogelijk worden dat nieuw opgeleiden als NP's en PA's, op geleide van de verworven competenties, zelfstandige bevoegdheden krijgen tot het uitvoeren van voorbehouden handelingen en tot het voorschrijven van geneesmiddelen.

Taakherschikking en het toekennen van zelfstandige bevoegdheden

De Stuurgroep MOBG heeft geconstateerd dat de Wet BIG op dit moment alleen de mogelijkheid biedt om de bedoelde zelfstandige bevoegdheden toe te kennen aan beroepen die zijn geregeld op grond van artikel 3 van de wet, waarbij onder meer het 'beroepsdomein' wordt vastgelegd. Deze beperking is – los van de positioneringsdiscussie van NP's en PA's – onwenselijk met het oog op het faciliteren van taakherschikking. Ook in de evaluatie van de Wet BIG door ZonMw in 2002 is deze beperking als knelpunt aangemerkt. Het moet mogelijk worden om meer flexibel om te gaan met het toekennen van zelfstandige bevoegdheden aan professionals in de zorg, gebaseerd op de competenties van die professionals. In het brede 'tussengebied' tussen artsen (zelfstandig bevoegd) en verpleegkundigen en andere professionals, mag het realiseren van taakherschikking in de zorg niet afhankelijk zijn van

Ons kenmerk: I050034/CA/cad

de vraag of groepen nieuw opgeleide professionals zijn aan te merken als een nieuw beroep met een geheel eigen beroepsdomein. Het vasthouden aan die lijn houdt voorts het gevaar in van fragmentatie in het tussengebied, waarbij een lappendeken van nieuwe beroepen ontstaat.

Positionering NP's en PA's, nu geen nieuwe beroepen regelen

De Stuurgroep MOBG heeft geconstateerd dat het op dit moment niet mogelijk is een weloverwogen oordeel te geven met betrekking tot de positionering van de PA en de NP.

Daarnaast is de stuurgroep van oordeel dat het thans niet gewenst is om de traditionele route van de Wet BIG te bewandelen voor het wettelijk regelen van nieuwe beroepen. De plaats van nieuwe professionals binnen het totale scala aan beroepen en functies behoeft nadere aandacht, zeker in verband met een toekomstige flexibele beroepsstructuur, waarin onder meer het wettelijk toekennen van zelfstandige bevoegdheden aan professionals niet uitsluitend mogelijk mag zijn op grond van een artikel 3 regeling tot beroep. Ook moet in de wet geregeld worden dat het toekennen van bevoegdheden op grond van competenties en deskundigheidsgebieden kan plaatsvinden.

Noodzakelijke acties

Het wegnemen van de wettelijke belemmeringen voor de implementatie van taakherschikking dient de eerste prioriteit te hebben. De stuurgroep beveelt aan, geheel in lijn met de evaluatie van de Wet BIG, het rapport Taakherschikking in de gezondheidszorg van de RVZ, en het standpunt van de KNMG op beide rapporten, om thans een start te maken met het uitbreiden van de Wet BIG door middel van het toevoegen van een experimenteerartikel. In dit experimenteerartikel kan worden aangegeven dat bij AmvB bepaalde (nieuwe) professionals op grond van hun competenties, op tijdelijke basis en onder voorwaarden, zelfstandig bevoegd zijn tot het verrichten van met name genoemde voorbehouden handelingen. De stuurgroep beveelt aan om met gebruik van het experimenteerartikel de voor taakherschikking noodzakelijke bevoegdheden voor NP's en PA's voorlopig te regelen in AmvB's. De stuurgroep adviseert voorts de tot artsen, tandartsen en verloskundigen beperkte bevoegdheid tot het voorschrijven van geneesmiddelen, thans geregeld in de Wet op de geneesmiddelenvoorziening (WOG), uit te breiden naar andere (en nieuwe) zorgprofessionals. Hiermee wordt een groot knelpunt (zo niet het grootste) weggenomen, dat wordt ervaren bij de implementatie van taakherschikking. Aanbevolen wordt het voorschrijven van geneesmiddelen op te nemen in de regeling voorbehouden handelingen van de Wet BIG, zodat die bevoegdheid eveneens door middel van het experimenteerartikel (en/of onder gelijklopende voorwaarden) aan andere beroepsbeoefenaren kan worden verleend.

De tijdelijke toekenning van bevoegdheden aan nieuwe professionals, de eventuele beroepsontwikkeling, de wijziging in onderwijscurricula en de afstemming van eindtermen, alsmede de uiteindelijke positionering op de werkvloer zullen structureel moeten worden begeleid en geëvalueerd. De Stuurgroep MOBG rekent het tot zijn taak om hiervoor projecten te ontwerpen en uit te zetten.

Ik hoop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd, maar uiteraard is de Stuurgroep MOBG gaarne bereid tot het geven van een nadere toelichting.

met vriendelijke groet,
namens de stuurgroep MOBG,

Mr. W. Sorgdrager
voorzitter